

Beweging in beeld

Regelingen 2016-2019
Bijlage



Beweging in beeld

Regelingen 2016-2019
Bijlage

Leeswijzer

In deze bijlage wordt de ontwikkeling van de regelingen van Regieorgaan SIA beschreven in de periode 2016-2019. De bijlage is onderdeel van het antwoord op vraag 2 uit het *Evaluatiedossier*: **Hoe dragen de activiteiten en de strategie van Regieorgaan SIA bij aan het bereiken van de doelstellingen van het regieorgaan zoals verwoord in het Convenant?**

Er is gekozen voor een aparte regelingen-bijlage, om het *Evaluatiedossier* overzichtelijk te houden. De regelingen zijn ingedeeld in vier groepen, passend bij de strategische lijnen, te weten:

1. Mensen
2. Projecten
3. Netwerkvorming
4. Systeeminterventies

Voor vrijwel alle regelingen zijn evaluatieactiviteiten uitgevoerd. Verslagen hiervan – voor zover in presentabele vorm – worden genoemd in een overzicht achterin deze bijlage.

In de bijlage *Indicatoren en overzichten* wordt kwantitatieve informatie over de regelingen gegeven. Hieronder een overzicht:

- Tijdlijn SIA 2003-2023, waarin het startjaar van de regelingen is aangegeven
- Aanvragen en honoreringen totaal, 2014-2018¹
- Aantal aanvragende en gehonoreerde hogescholen per jaar, 2014-2018²
- Lopende en gestarte projecten totaal, 2014-2018³
- Verdeling budget over de regelingen, 2016-2018⁴
- Aantal aanvragen en honoreringen verdeeld over de regelingen, 2016-2018⁵
- Honoreringspercentages van (niet-)competitieve regelingen, 2016-2018⁶
- Consortiumpartners, 2016-2018⁷
- Call-historie: totaaloverzicht
- SIA-subsidieregelingen: mensen, projecten, netwerkvorming, systeeminterventies
- Evaluaties van programma's, regelingen en beleid
- Governance en interne organisatie

1. *Indicatoren en overzichten*, figuur 2

2. *Indicatoren en overzichten*, figuur 10

3. *Indicatoren en overzichten*, figuur 3

4. *Indicatoren en overzichten*, figuur 4

5. *Indicatoren en overzichten*, figuur 5a en 5b

6. *Indicatoren en overzichten*, figuur 7a en 7b

7. *Indicatoren en overzichten*, figuur 9a en 9b



Inhoudsopgave

Beschrijving regelingen	
1. Mensen	8
2. Projecten	10
3. Netwerkvorming	21
4. Systeeminterventies	23
Overzicht evaluaties 2016-2019	26

Beschrijving regelingen

1. Mensen

Regeling	Eerste call	Subsidie per project (max)	Looptijd project (max)	Subsidie verdeel systematiek	Doelstellingen
L.INT Lectorposities bij Onderzoeksinstituten	2016	€ 200.000	4 jr.	<i>first come first served</i> ¹	Stimuleert het leggen van verbindingen tussen fundamenteel en praktijkgericht onderzoek, met als doel innovatie te versnellen.
hbo-postdoc	2018	€ 80.000	2 jr.	trekking ²	De kwaliteit van het onderzoek in het hbo versterken, een impuls geven aan de verwevenheid van onderwijs en praktijkgericht onderzoek in het hbo, en carrièreperspectief bieden aan gepromoveerde docenten in het hbo.

1. *First come first served*: aanvragen krijgen een beoordeling die positief of negatief kan uitvallen. Positief beoordeelde aanvragen worden in deze regelingen in principe altijd gehonoreerd, totdat het budget is uitgeput
2. Trekkingsrechten per hogeschool

L.INT

Met de L.INT-regeling financiert Regieorgaan SIA lectorposities bij onderzoeksinstituten. Bij deze regeling verdeelt de lector zijn/haar tijd tussen hogeschool en instituut; hiermee wordt een koppeling gelegd tussen fundamenteel en praktijkgericht onderzoek, en tussen wetenschap en praktijk. De L.INT-regeling levert een bijdrage aan de samenwerking in de kennisketen, en verbetert hierin de positie van de hogescholen. In eerste instantie maakte de regeling het mogelijk om deeltijd lectorposities bij de NWO-instituten te creëren. Hiervoor werd door NWO budget beschikbaar gesteld, als onderdeel van de topsectorenpropositie. In 2019 heeft Regieorgaan SIA besloten de regeling

vanuit eigen middelen uit te breiden richting de KNAW- en TO2-instituten en de Rijkskennisinstellingen. Er zijn (per september 2019) vijf L.INT-lectoren aangesteld bij verschillende NWO-onderzoeksinstituten. Voor de komende jaren is er budget gereserveerd om 80 tot 100 L.INT-lectoren aan te kunnen stellen.

Hbo-postdoc

Het Hbo-postdocprogramma heeft tot doel de kwaliteit van het onderzoek in het hbo te versterken door middel van verdiepende onderzoeksactiviteiten, een impuls te geven aan de verwevenheid van onderwijs en praktijkgericht onderzoek in het hbo, en carrièreperspectief te bieden voor gepromoveerde docenten in het hbo. Het gaat erom gepromoveerde docenten te behouden, en gepromoveerde docenten van buiten aan te trekken. Aanleiding voor de regeling is de Talentbrief van de minister van OCW, die zij in januari 2017 aan de Tweede Kamer heeft gestuurd.⁸ De regeling wordt gefinancierd met aanvullend geormerkt budget vanuit het ministerie van OCW. De externe reflectie, uitgevoerd na afloop van de eerste regeling in 2018-2019, bevestigt dat de regeling tegemoetkomt aan een grote behoefte in het veld. De regeling wordt in 2020 opnieuw geopend.

8. Kamerbrief over beleid voor wetenschappelijk talent (minister van OCW, 11 januari 2017)

2. Projecten

Regeling	Eerste call	Subsidie per project (max)	Looptijd project (max)	Subsidie verdeel systematiek	Doelstellingen
RAAK-mkb	2014	€ 300.000	2 jr.	in competitie	Bevorderen van kennisuitwisseling om het innovatief vermogen van mkb-ondernemingen te vergroten.
RAAK-publiek	2014	€ 300.000	2 jr.	in competitie	Ruimte creëren voor de ontwikkeling van praktische innovaties die direct aansluiten op de dienstverlening door de publieke sector.
RAAK-PRO	2014	€ 700.000	4 jr.	in competitie	Bevordert de kwaliteit van het praktijkgericht onderzoek aan hogescholen en versterkt de onderzoeks capaciteit van betrokken lectoraten.
RAAK-award ¹	2014	€ 10.000	n.v.t.	in competitie	De bekendheid en kwaliteit van het onderzoek van hogescholen verhogen.
KIEM ²	2015	€ 20.000	1 jr.	first come first served	Vraagsturing en netwerkvorming.
Take-off hbo	2015	€ 25.000	9 mnd.	in competitie	Stimulering van maatschappelijk en economisch relevante innovaties en ondernemerschap, passend bij het karakter van de kennis- en ondernemerschap-ontwikkeling in het hbo.

1. Dit is het prijzengeld voor de eerste prijs. Tweede prijs: € 5.000, derde prijs en publieksprijs: € 2.500
2. Voor KIEM GoChem is de maximale projectsubsidie € 40.000

Regeling	Eerste call	Subsidie per project (max)	Looptijd project (max)	Subsidie verdeel systematiek	Doelstellingen
Top-up	2016	€ 10.000	1 jr.	first come first served	Het gaat om doorwerking van onderzoek van hogescholen richting 1) onderwijs, 2) onderzoek en/of 3) beroepspraktijk.
Pitstop-vouchers	2017	€ 2.500	n.v.t.	first come first served	Onderzoeksprojecten tussentijds evalueren.

Thematische samenwerkingsprogramma's ³				
Regeling	Eerste call	Bijdrage Regie- orgaan SIA (max)	Subsidie verdeel systematiek	Medefinanciers
VerDuS/SURF	2015	€ 1.500.000	in competitie	NWO-MaGW
Research Through Design	2015	€ 560.000	in competitie	NWO-STW, NWO-GW
Smart Culture I	2016	€ 1.800.000	in competitie	NWO-GW
Data-driven research on sports & healthy living	2016	€ 500.000	in competitie	NWO-ENW, FAPESP (Brazilië) ⁴
Smart Culture II	2018	€ 1.000.000	in competitie	NWO-SGW
Sport en Bewegen	2017	€ 1.200.000	in competitie	NOC*NSF, NWO-ENW, ZonMW
Cybersecurity - Digitale Veiligheid & Privacy	2018	€ 500.000	in competitie	NWO-SGW, NWO-ENW
Duurzame Living Labs fase 2: Lighthouse projecten	2018	€ 600.000	in competitie	IenW, NWO-ENW, NWO-SGW, TKI Dinalog
Living Labs in the Dutch Delta	2018	€ 500.000	in competitie	NWO-ENW
Maps4Society (Klein Innovatief Project)	2018	€ 75.000	in competitie	NWO-TTW
Energiesysteem-integratie	2019	€ 500.000	in competitie	NWO-ENW, NWO-SGW, Topsector Energie
Learning communities	2019	€ 500.000	in competitie	NWO-SGW/NRO, Techniek Nederland ⁵

Thematische samenwerkingsprogramma's ³				
Regeling	Eerste call	Bijdrage Regie-orgaan SIA (max)	Subsidie verdeel systematiek	Medefinanciers
Smart Industry	2019	€ 500.000	in competitie	NWO-TTW, NWO-ENW, NWO-SGW
Biobased Water Technology	2017	€ 250.000	in competitie	FAPEMIG (Brazilië) ⁶
NWA-route Circulaire Economie ⁷	2018	€ 300.000	trekking	TTW
Praktijkkennis voor Voedsel en Groen: Duurzame plantaardige ketens	2019	€ 1.500.000	trekking	LNV
Praktijkkennis voor Voedsel en Groen: Duurzaam bodembeheer	2019	€ 450.000	trekking	LNV
Praktijkkennis voor Voedsel en Groen: Duurzame veehouderij	2019	€ 300.000	trekking	LNV
Living labs voor duurzame bedrijfs-overnames	2020 ⁸	€ 2.400.000	in competitie	LNV
Praktijkgericht onderzoek voor extramurale zorg	2020 ⁸	€ 1.500.000	in competitie	Health-Holland

3. Looptijd van projecten binnen thematische samenwerkingsprogramma's varieert binnen en tussen programma's

4. Fundação de Amparo à Pesquisa do Estado de São Paulo, de stichting voor onderzoeksondersteuning van de Braziliaanse staat São Paulo

5. De ondernemersvereniging van technische dienstverleners, installatiebedrijven en de technische detailhandel. Tot 2019 was de naam Uneto-VNI

6. Fundação de Amparo à Pesquisa do Estado de Minas Gerais, de stichting voor onderzoeksondersteuning van de Braziliaanse staat Minas Gerais

7. Hierbij is gewerkt met de binnen NWO ontwikkelde sandpit-methode, waarin onderzoekers en partners onder leiding van een facilitator werken aan de ontwikkeling van de opzet voor één onderzoeksaanvraag

8. De regeling is geopend in 2019; het besluit zal in 2020 plaatsvinden

RAAK

Doel van RAAK is kennisontwikkeling en -toepassing in de beroepspraktijk, en vernieuwing van het hbo. Er zijn drie RAAK-regelingen:

- RAAK-mkb bevordert samenwerking tussen hogescholen en het mkb;
- RAAK-publiek bevordert samenwerking tussen hogescholen en de publieke sector;
- RAAK-PRO bevordert samenwerking van het praktijkgericht onderzoek aan hogescholen met het nationale kennisnetwerk.

De criteria zijn vraagsturing vanuit de praktijk, netwerkvorming en kwaliteit van het onderzoeksplan. De gevraagde cofinanciering zorgt voor focus op toepassing in de praktijk. De RAAK-regelingen zijn thematisch vrij. De RAAK-regelingen zijn in 2019 extern geëvalueerd ten aanzien van de relevantie, effectiviteit, coherentie en meerwaarde; ten behoeve van de evaluatie zijn er onder andere groepsinterviews afgenomen met projectleiders van RAAK-mkb, RAAK-publiek en RAAK-PRO projecten. De belangrijkste bevindingen van de evaluatie vindt u hieronder.

Externe evaluatie RAAK 2019

- De doelstellingen, doelgroepen en beoordelingscriteria van RAAK zijn nog steeds relevant.
- RAAK heeft bijgedragen aan de versterking en vernieuwing van het praktijkgericht onderzoek.
- De link tussen onderwijs en onderzoek, oftewel de doorwerking van onderzoek in het beroepsonderwijs, is nog niet bij alle hogescholen even vanzelfsprekend.
- RAAK lijkt bij te dragen aan het innovatief vermogen van het mkb en publieke partners; het mkb en publieke partners zijn in het kader van deze opdracht echter niet zelf bevroegd. Voor een volgende evaluatie is het raadzaam om het perspectief van de beroepspraktijk mee te nemen.
- RAAK heeft bijgedragen aan de verbetering van de kennispositie van lectoraten: de projecten bieden lectoraten de kans om zich te profileren en zich te onderscheiden.
- De RAAK-regelingen hebben meerwaarde ten opzichte van niet-SIA-regelingen: door de toegankelijkheid van de regelingen, doordat de

regelingen bijdragen aan een duurzame kennispositie van hogescholen, door de praktijkgerichtheid en de specifieke aandacht voor vraagsturing, en door de aandacht voor doorwerking in praktijk en onderwijs.

- Binnen RAAK-projecten worden extra stappen gezet om het opgeleverde product, de kennis of de dienst aan te laten sluiten bij de behoefte van de praktijkpartners.
- Regieorgaan SIA tracht op verschillende manieren de doorwerking te stimuleren, waarbij met name de criteria vraagarticulatie en netwerkvorming worden gezien als belangrijke factoren die er in hoge mate aan bijdragen dat de resultaten hun weg vinden naar de beroepspraktijk.

De bijlage *Indicatoren en overzichten* biedt inzicht in het aantal aanvragen en honoreringen in de verschillende RAAK-rondes,⁹ in de bijdragen van RAAK-projecten aan de thema's van de topsectoren en van de Vereniging Hogescholen,¹⁰ in de output van de RAAK-projecten,¹¹ en in aantal deelnemende lectoren en docenten per project (de laatste twee van een selectie van de projecten).¹²

RAAK-award

Projectleiders van lopende en afgeronde RAAK-projecten met concrete resultaten kunnen hun project aanmelden voor de RAAK-award. De RAAK-award biedt toonaangevend praktijkgericht onderzoek een podium. Met de prijs wil Regieorgaan SIA de bekendheid van het onderzoek van hogescholen vergroten en een prikkel geven voor het bevorderen van de kwaliteit. De RAAK-award staat elk jaar centraal tijdens het SIA-congres en kan rekenen op veel waardering.

KIEM

De KIEM-regelingen hebben als doelstelling het opzetten en stimuleren van netwerken van hogescholen en de praktijk om de kenniscirculatie tussen hogescholen en de praktijk te bevorderen. In KIEM-projecten

9. *Indicatoren en overzichten*, figuur 6a, 6b en 6c

10. *Indicatoren en overzichten*, figuur 8a en 8b

11. *Indicatoren en overzichten*, figuur 11

12. *Indicatoren en overzichten*, figuur 12

kunnen nieuwe consortia een verkenning en vraagarticulatie uitvoeren op een veelbelovend onderwerp. Er is altijd sprake van cofinanciering van de praktijkpartners.

De eerste KIEM-regeling werd gelanceerd in 2015: KIEM-VANG (Van Afval Naar Grondstof), specifiek voor het thema circulaire economie, met middelen vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Naar dit voorbeeld zijn in 2016 vier andere thematische KIEM-regelingen gemodelleerd, te weten: KIEM Logistiek, KIEM Smart Industry, KIEM 21st Century skills en KIEM Creatieve industrie, alle in het kader van de topsectorenpropositie van NWO/Regieorgaan SIA.

Bevindingen uit externe evaluatie KIEM-VANG (2017)

- KIEM-VANG heeft toegevoegde waarde en is goed opgezet; de regeling geeft mkb en hogescholen de kans om resultaatgericht aan innovaties voor circulaire economie te werken; de regeling heeft zeer hoge impact op onderwijs en studenten: er zijn vrijwel altijd vervolgvacatures op hogescholen en in het mkb.
- De samenwerking tussen mkb en hogescholen is goed verlopen; het betrekken van zowel specialistische mkb-partners als partners met een probleemstelling is aan te bevelen, ook als het lectoraat zelf veel kennis heeft.
- Alle afgeronde projecten hebben nieuwe kennis ontwikkeld en/of praktische innovaties voor de circulaire economie; de stap naar nieuwe business of verandering in de keten is voor het mkb niet makkelijk.

Impact KIEM 21st century skills (2018)

- Uit een enquête onder KIEM 21st century skills projecten blijkt dat 93% van de aanvragers overweegt een vervolgonderzoek te doen. Daarmee voldoet het instrument aan de verwachtingen.
- Mede dankzij de projecten uit KIEM 21st Century Skills is het lectorenplatform 21st Century Skills tot stand gekomen.

In 2018 is besloten om, mede op basis van vele verzoeken vanuit de hogescholen, de vijf thematische KIEM-regelingen op te laten gaan in één topsectorbrede KIEM-regeling: KIEM-hbo. In 2019 is besloten om de KIEM-hbo regeling themavrij te maken. KIEM-hbo heeft een jaarlijkse call, en is gericht op samenwerking met zowel publieke als private partijen. Voor het ontwerp van KIEM-hbo 2019 zijn de bevindingen van de evaluaties van KIEM-VANG, KIEM 21st Century Skills en van de enquête die is uitgezet onder aanvragers van KIEM-projecten meegenomen. De call is in september 2019 opengesteld.

Voor het thema Circulaire Economie is - mede op verzoek van het financierende ministerie van IenW - wederom een aparte regeling geopend: KIEM-ce. In het kader van het programma GoChem (zie verder *Evaluatie-dossier 2.4*) is voor het thema 'duurzame chemie' een KIEM-regeling ontwikkeld in samenwerking met NWO, domein ENW, waarbij zowel hogescholen als universiteiten aanvrager kunnen zijn. Deze regeling is een pilot om te bezien in hoeverre één gezamenlijk NWO/Regieorgaan SIA KIEM-instrument mogelijk en wenselijk is. De ervaringen met deze pilot worden benut in het nieuwe Kennis- en Innovatieconvenant 2020-2023 (KIC).¹³

Take-off hbo

De Take-off hbo regeling financiert haalbaarheidsstudies die de toepassing van resultaten uit praktijkgericht onderzoek - geleverd door onder andere RAAK-projecten - in startups, bedrijven en instellingen stimuleren. De regeling is een vertaling van de ambitie van Regieorgaan SIA om toepassing van kennis in bedrijven en instellingen en in het onderwijs van de hogescholen te vergroten. De regeling is overgenomen van STW (nu: NWO-TTW), waar eerder de zogenaamde *Valorisation Grant* werd uitgevoerd.

De eerste pilotregeling uit 2015 is in 2016 geëvalueerd, en heeft geleid tot aanpassingen in de werkwijze; met name de doorlooptijd van de beoordeling is door een efficiëntere aanpak sterk teruggedrongen. Ook is de maximale projectsubsidie verlaagd, omdat de middelen vaak niet noodzakelijk bleken om de haalbaarheidsstudie uit te voeren.

Na elke ronde reflecteert de Take-off-beoordelingscommissie op de regeling. Voor de komende jaren adviseert de commissie om het huidige beoordelingscriterium 'commercieel potentieel' te verbreden naar

'commercieel potentieel en maatschappelijke relevantie', omdat dit aspect te weinig doorklinkt. Verder is er de ambitie om meer - liefst alle - hogescholen voor Take-off hbo geïnteresseerd te krijgen. Momenteel zorgt een vijftal hogescholen voor 80% van de aanvragen. Met name een aantal grote hogescholen, maar ook de HAS Hogeschool Den Bosch en de kunstenhogescholen, weten de weg naar de regeling te vinden. Uit een analyse van de projectresultaten blijkt dat het bij 70% van de projecten haalbaar is om een eigen bedrijf of startup te starten, waarmee Take-off hbo rechtstreeks de innovatie van de praktijk beïnvloedt.

Top-up

De Top-up regeling faciliteert onvoorziene kansen op doorwerking naar onderwijs, onderzoek of beroepspraktijk die zich gedurende de looptijd van een project voordoen. Anders dan bij Take-off hbo gaat het bij Top-up niet om marktverkenningen, maar om nieuwe producten of tools. Op basis van een interne evaluatie en een reflectie met de beoordelingscommissie is in 2018 besloten dat de cofinanciering inzichtelijker moet worden gemaakt, en dat Top-up niet alleen openstaat na afronding van een project, maar vanaf drie maanden voor afronding tot zes maanden daarna. Ook is de regeling verbreed van alleen RAAK-projecten naar alle grotere onderzoeksprojecten die Regieorgaan SIA subsidieert. Inmiddels vraagt ongeveer 50% van de projecten die in aanmerking komen voor Top-up de subsidie aan; de verwachting is dat dit percentage in 2022 is gestegen naar 75%. Eind 2019 zal er weer een interne evaluatie plaatsvinden; hierbij worden onder andere de mogelijkheden om het aanvraagproces te vereenvoudigen - zowel voor de indieners als voor het bureau - verkend.

Pitstopvouchers

De regeling Pitstopvouchers is tot dusver eenmalig uitgevoerd in 2017. De regeling richt zich op het verbeteren van de kwaliteit van individueel lopende RAAK-projecten, door intervisie en tussentijdse evaluatie te faciliteren, en de interne organisatie van de betrokken hogescholen ten aanzien van de kwaliteit van het onderzoek te stimuleren. In het kader van de regeling is een netwerk ontwikkeld van gespreksleiders in en rond hogescholen. Naar aanleiding van ervaringen met de eerste call - aangevuld met terugkoppeling uit het veld - zijn informatievoorziening, randvoorwaarden en criteria aangepast.

De intentie is om de regeling in 2020 om te dopen tot 'Intervisievouchers' en tegelijkertijd breder open te stellen, opdat niet alleen RAAK-projecten,

13. Kennis- en Innovatie Convenant 2020-2023 (Den Haag, 11 november 2019)

maar ook lectorenplatforms en andere samenwerkingsverbanden intervisie kunnen inzetten voor de versterking van de kwaliteit van het onderzoek. Eind 2019 wordt onderzocht hoe de regeling in 2020 het best kan worden vormgegeven.

Thematische samenwerkingsprogramma's

Regieorgaan SIA heeft de afgelopen jaren – voornamelijk als onderdeel van de topsectorenpropositie – financieel en inhoudelijk bijgedragen aan diverse thematische samenwerkingsprogramma's, in samenwerking met andere financiers (vooral NWO en ZonMw). Veelal werd Regieorgaan SIA benaderd door de partners met de vraag om deel te nemen aan de programma's, zodat hogescholen aansluiting konden vinden bij de onderzoeksconsortia. In 2018 is door het bestuur een afwegingskader vastgesteld op basis waarvan besloten werd om al dan niet in te gaan op een verzoek tot samenwerking. Dit afwegingskader bestaat uit de volgende drie hoofdvragen:

1. In welke mate draagt de voorgestelde samenwerking bij aan het strategische beleid van Regieorgaan SIA?
2. Hoe past de voorgestelde samenwerking binnen de financiële kaders?
3. In welke mate is de uitvoering van de voorgestelde samenwerking haalbaar?

Bevindingen externe evaluatie samenwerkingsprogramma's 2019

In 2018 zijn de toen lopende en afgeronde thematische samenwerkingsprogramma's extern geëvalueerd. Uit de evaluatie komt naar voren dat de hogescholen intensief betrokken zijn bij de uitvoering van de projecten, en dat ze veel waardering hebben voor de rol van Regieorgaan SIA. De samenwerkingsprogramma's leiden tot nauwere samenwerking van hogescholen en universiteiten, en er ontstaan nieuwe netwerken. Het is echter niet altijd duidelijk waarom Regieorgaan SIA juist voor de betreffende thema's heeft gekozen, en er is geen voorgenomen langjarige inzet op thema's. Ook draagt het regieorgaan met een relatief klein budget bij aan de programma's, waardoor de hogescholen en het regieorgaan vaak een bijrol spelen in de regelingen.

Het advies aan Regieorgaan SIA is om vooraf sterker te kiezen voor een beperkt aantal thema's, en vervolgens een significante bijdrage te leveren wanneer besloten wordt om de samenwerking aan te gaan. Tevens wordt aanbevolen om - waar mogelijk - meer inzicht te bieden in de impact van thematische samenwerkingsprogramma's.

Vanwege de mogelijkheden voor thematische samenwerking binnen de NWA en het missiegedreven innovatiebeleid, zet Regieorgaan SIA inmiddels minder actief in op separate thematische samenwerking.

Biobased Water Technology

In samenwerking met de Braziliaanse partner FAPEMIG is in 2017 eenmalig een regeling opengesteld voor onderzoek op het terrein van biobased watertechnologie. De intentie was om daarna een tweede call te openen op aanpalende thema's, maar als gevolg van politieke en beleidsmatige dynamiek aan de kant van de Braziliaanse partner heeft dit geen doorgang kunnen vinden.

NWA-route Circulaire Economie

De ministeries van IenW, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Economische zaken en Klimaat (EZK) hebben samen met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) in het kader van de Startimpuls NWA middelen vrijgemaakt voor de NWA-route Circulaire Economie (CE). Hiermee kon onderzoek gefinancierd worden dat een bijdrage levert aan het versnellen van de transitie naar een circulaire economie. Er zijn twee thema's benoemd, te weten 'gebouwde omgeving' en 'kunststoffen'. Met deze twee thema's sluit dit programma nauw aan bij twee van de vijf transitieagenda's van het Rijksbrede Programma Circulaire Economie. De regeling is in 2018 eenmalig uitgevoerd, in nauwe samenwerking met TNO en de trekker van de NWA-route Circulaire Economie.

Praktijkkennis voor Voedsel en Groen

Regieorgaan SIA is een samenwerking gestart met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) met als doel groene hogescholen te versterken in focus en massa. In het Groenpact werken ze

samen, onder andere aan een landelijk Center of Expertise. Tegelijkertijd heeft het ministerie van LNV de hogescholen – naast de universiteiten – nodig om haar beleidsdoelen te halen. De intentie is om de komende jaren een jaarlijkse ronde met thematische calls te organiseren. Deze calls zijn geënt op de eigenschappen van de RAAK-mkb regeling. Daarnaast worden er voorbereidingen getroffen voor een aanvraag van de groene hogescholen in de nieuw te ontwikkelen SPRONG-regeling in 2020.

Praktijkgericht onderzoek voor extramurale zorg

Regieorgaan SIA is een samenwerking gestart met de topsector Life, Sciences & Health (LSH). Doel hiervan is het stimuleren van praktijkgericht onderzoek dat bijdraagt aan de missie ‘Zorg in de Leefomgeving’ van het missiegedreven topsectoren en innovatiebeleid, door het opzetten van een gezamenlijke thematische call. Een tweede doel is verkennen of deze call een werkbaar model is voor toekomstige gezamenlijke calls met topsectoren. De call volgt de aanpak van RAAK-mkb, waarbij aanpassingen zijn doorgevoerd om enerzijds aan te sluiten bij het gezamenlijke doel, en anderzijds te voldoen aan de subsidievoorwaarden van LSH.

3. Netwerkvorming

Regeling	Call	Bijdrage Regieorgaan SIA (max)	Looptijd project (max)	Subsidie verdeel systematiek	Doelstellingen
Platforms voor Praktijkgericht Onderzoek (Platformregeling) ¹	2016	€ 100.000	2 jr.	trekking	Lectoren in Nederland in open en actieve samenwerkingsverbanden verbinden op inhoudelijke thema's die aansluiten op landelijke kennisagenda's.
City Deal Kennis Maken ²	2018	€ 100.000	2 jr.	trekking	Duurzame samenwerking tussen gemeenten, hogescholen en universiteiten.

1. Eerste ronde was *first come first served*

2. In de eerste regeling (2018) bedroeg de projectsubsidie € 50.000 en was de looptijd 1 jaar

Platforms voor Praktijkgericht Onderzoek (Platformregeling)

De platformregeling stimuleert samenwerking tussen lectoren op inhoudelijke thema's die aansluiten op landelijke kennis- en innovatieagenda's, in eerste instantie die van de topsectoren. De regeling verbindt daarmee de onderzoeksagenda's van hogescholen met de nationale agenda's.

De regeling biedt lectoren een platform voor het over hogescholen heen programmeren van onderzoek, en draagt daarmee sterk bij aan netwerkvorming tussen lectoren en hogescholen.

Diverse lectorenplatforms hebben een gezamenlijke onderzoeksagenda opgesteld, in een aantal gevallen met universiteiten. De lectorenplatforms hebben onder meer geleid tot gezamenlijke aanvragen.

Met het oog op multidisciplinaire maatschappelijke uitdagingen verbindt Regieorgaan SIA waar nuttig en nodig de verschillende lectorenplatforms met elkaar en met externe partijen.

De komende periode zal de inhoudelijke focus zich verbreden van de topsectoren naar verbinding met de Nationale Wetenschapsagenda (NWA) en het missiegedreven innovatiebeleid.

De bijlage *Indicatoren en overzichten* biedt een visualisering van de netwerken, hun omvang en hun onderlinge relaties.¹⁴

14. *Indicatoren en overzichten*, figuur 13

City Deal Kennis Maken

De Impuls City Deal Kennis Maken heeft als doel duurzame samenwerking tussen gemeenten, hogescholen en universiteiten te ondersteunen en te versnellen door onderzoekers, docenten en studenten hierbij te betrekken. De samenwerking vindt plaats binnen de maatschappelijke thema's van de strategische agenda's zoals opgesteld door de aangesloten steden. De regeling kent een looptijd tot en met 2021. De komende jaren staan bestendinging van de samenwerking en uitbreiding centraal, met het oog op een landelijk dekkend structureel kennisnetwerk.

Bevindingen evaluatie City Deal Kennis Maken (OCW, 2018)

Uit de bestuurlijke evaluatie van november 2018 onder leiding van het ministerie van OCW blijkt hoeveel impact de City Deal Kennis Maken heeft in de steden. Met een relatief klein bedrag worden stadsbestuur en kennisinstellingen gestimuleerd om tot een samenwerkingsplan te komen in de vorm van een strategische agenda, waarin vooruit wordt gekeken op de samenwerking met studenten, docenten en onderzoekers in de stad voor de komende vijf tot tien jaar. Daarbij worden de maatschappelijke problemen geformuleerd die de komende periode zullen worden aangepakt. Er zijn kwartiermakers per stad in dienst genomen, er zijn stadslabs opgezet, zoals het 'Smart Citizens Lab' in Enschede, er zijn nieuwe vormen van samenwerking aangegaan in nieuwe netwerken zoals in Utrecht rond 'challenge based education', en er zijn nieuwe partnerschappen gesloten.

4. Systeeminterventies

Regeling	Eerste call	Subsidie per project (max)	Looptijd project (max)	Subsidie verdeel systematiek	Doelstellingen
SPRONG ¹	2017	€ 2.000.000	4 jr.	<i>first come first served</i>	Bijdrage optimaliseren die onderzoeksgroepen leveren aan de focus en massa van praktijkgericht onderzoek op relevante maatschappelijke thema's.
Deltapremie	2019	€ 500.000	n.v.t.	in competitie	De zichtbaarheid en maatschappelijke relevantie van praktijkgericht onderzoek vergroten en stimuleren dat lectoren zich ontwikkelen tot ambassadeurs van het praktijkgericht onderzoek.

1. Tot 2020 geldt voor SPRONG een competitie

SPRONG

Het SPRONG instrument richt zich op het creëren van krachtige onderzoeksgroepen, die samen met het beroepenveld en het onderwijs gedurende een langere periode hun expertise kunnen uitbouwen. Er is financiering voor acht jaar. De verwevenheid van onderzoek, onderwijs en praktijk is een criterium bij de beoordeling van de aanvragen en is ook een belangrijk onderdeel van de monitoring van de voortgang. Door zich te richten op krachtige onderzoeksgroepen versterkt het programma de kwaliteit van praktijkgericht onderzoek.

De eerste SPRONG-regeling werd in 2017 gelanceerd, op het thema Vitaliteit & Gezondheid. In totaal hebben vier onderzoeksgroepen ieder een subsidie van 2 miljoen euro ontvangen, voor een looptijd van acht jaar.

Bevindingen externe evaluatie SPRONG Vitaliteit & Gezondheid (Rathenau Instituut, 2019)

Uit de externe evaluatie blijkt dat bij alle groepen die een aanvraag hebben ingediend, dit heeft geleid tot het bundelen van capaciteit binnen een onderzoeksprogramma. “Niet alleen gehonoreerde consortia, maar ook afgewezen indieners blijken door te gaan met hun plannen. De gehonoreerde consortia kunnen zich sneller en onder betere randvoorwaarden ontwikkelen, en kunnen rekenen op meer betrokkenheid van deelnemende partners en meer continuïteit; ook ontlenen ze aan het verwerven van de subsidie een zekere faam die geassocieerd wordt met kwaliteit.” “De lectoren en onderzoekers geven in interviews aan dat een dergelijke subsidie, die ruimte en tijd geeft om grotere, duurzame consortia op te zetten, in grote lijnen tegemoetkomt aan de behoeften. Niet alleen onderzoeksprojecten zijn nodig om onderzoeksgroepen te ontwikkelen, maar randvoorwaarden en mogelijkheden tot bundeling van krachten even zeer. Daar speelt de SPRONG-subsidie op in. Over de toegevoegde waarde van het programma is daarom geen twijfel.”

Het SPRONG-instrument vormt vanaf 2020 een belangrijke pijler in de bijdrage van het regieorgaan aan het *Kennis- en Innovatieconvenant 2020-2023* ten behoeve van de vier missies. Zie daarvoor de *Prioriteiten 2020-2023*. De uitkomsten van de externe evaluatie worden meegenomen in het ontwerp van de nieuwe regeling.

SPRONG Educatief

Specifiek voor het domein Onderwijs is een eenmalige SPRONG-regeling opengesteld in 2019: SPRONG Educatief, in samenwerking met het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO). Aanleiding voor het programma is een verzoek van de Vereniging Hogescholen – met name de lerarenopleidingen daarbinnen – aan NRO en SIA om een antwoord te vinden op de versnippering van praktijkgericht onderwijsonderzoek. Daarop is een gezamenlijke verkenning gestart. Deze bracht aan het licht dat focus en massa, netwerken, vraagarticulatie, kwaliteit, en de ontwikkeling van onderzoeksagenda's noodzakelijk zijn in het sterk versnipperde veld. Dit advies is vertaald in het programma SPRONG Educatief.

Het programma richt zich op het versterken van het organiserend vermogen van bestaande regionale samenwerkingsverbanden, opdat

deze zich kunnen verbinden met landelijke netwerken van lectoren en onderzoekers op een thema. Ook wordt er verbinding gelegd met onderzoek dat plaatsvindt aan universiteiten.

Deltapremie

De Vereniging Hogescholen en Regieorgaan SIA hebben gezamenlijk het initiatief genomen om tot een prestigieuze prijs voor praktijkgericht onderzoek te komen. De ontwikkelingen rondom de NWA en het missiegedreven innovatiebeleid vragen om een betere positionering van het praktijkgericht onderzoek.

De Deltapremie heeft tot doel de zichtbaarheid en de maatschappelijke relevantie van het praktijkgericht onderzoek te vergroten, en stimuleert dat lectoren zich ontwikkelen tot ambassadeurs van praktijkgericht onderzoek. Bij de beoordeling is standaard 4 van het Branche-protocol Kwaliteit Onderzoek (BKO) leidend: relevantie van het onderzoek voor de praktijk en samenleving, het onderwijs, en de kennisontwikkeling binnen het onderzoeksdomein.

De premie is in november 2019 voor de eerste keer uitgereikt aan twee lectoren. De premie zal hierna elke twee jaar worden uitgereikt aan twee lectoren.

Overzicht evaluaties 2016-2019

Programma's en regelingen	
RAAK	Projectenanalyse RAAK-regelingen (2019)
RAAK-mkb	Verslag bezoeken RAAK-mkb-projecten (intern, 2018)
PRO VANG 3	Rapportage PRO-VANG 3 (intern, 2019)
KIEM-VANG	Evaluatie KIEM-VANG regeling. Eindrapportage 15 April 2017
KIEM 21st Century Skills	21st Century Skills. Evaluatierapport KIEM-regeling (2018)
KIEM regeling	Resultaten KIEM Enquête 2018 (intern, 2018)
SPRONG Vitaliteit & Gezondheid	Bouwen aan krachtige onderzoeksgroepen. Eerste ervaringen met het SPRONG-programma van Regieorgaan SIA (2019)
Take-off	Evaluatie Take-off hbo fase 1 projecten (intern, 2018)
Take-off	Evaluatie Pilot Take-off hbo - fase 1 (2017)
Top-up	Een jaar Top-up (intern, 2018)
Hbo-postdoc	Verslag evaluatiesessies hbo-postdocprogramma (intern, 2018)
Sport & Bewegen	Eindevaluatie Onderzoeksprogramma Sport 2012-2017 (2017)
Thematische samenwerking	Evaluatie samenwerkingsverbanden Regieorgaan SIA (2019)
Samenwerking: VerDuS-SURF	Reflectie VerDuS-bureau ten behoeve van de midterm-evaluatie van het programma VerDuS-SURF (2018)

Beleid	
PMC-project	Overdrachtsdocument PMC (intern, 2019)
Roadshow	Roadshow als communicatie-instrument (intern, 2018)
Innofest	Festivals als living labs voor praktijkgericht onderzoek en innovatie (intern, 2019)
Internationalisering	Samenvatting verslagen: Interviews adviesvraag Internationalisering (intern, 2019)



voor praktijkgericht
onderzoek

Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA
Postbus 3021
3502 GA Utrecht
telefoon (030) 633 14 56
regieorgaan-sia.nl